

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фармацевтичних технологій та
менеджменту
Кафедра освітніх та інформаційних технологій

ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ
НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

підготовки другий (магістерський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
(код і найменування спеціальності)

Освітньо-професійної програми Педагогіка вищої школи
(найменування освітньої програми)

Робоча програма навчальної дисципліни **«Планування та організація навчально-виховного процесу»** спеціальності **011 Освітні, педагогічні науки** освітньо-професійної програми освітньо-професійної програми освітньо-професійної програми **Педагогіка вищої школи (1,6д), (1,6в), (1,6з)** для здобувачів вищої освіти **1** курсу.

Розробники:

Лідія КАЙДАЛОВА – завідувач кафедри освітніх та інформаційних технологій, доктор педагогічних наук, професор

Олена РОМАНОВСЬКА – доцент кафедри освітніх та інформаційних технологій, кандидат педагогічних наук, доцент

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри **освітніх та інформаційних технологій**

Протокол від «01» вересня 2020 року № 1

Зав. кафедри _____

(підпис)

проф. Лідія КАЙДАЛОВА

(прізвище та ініціали)

Робоча програма схвалена на засіданні профільної методичної комісії з соціально-гуманітарних дисциплін Національного фармацевтичного університету

Протокол від «16» жовтня 2020 року № 2

Голова профільної комісії _____

(підпис)

проф. Каріна ІВАНОВА

(прізвище та ініціали) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: обов'язкова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: навчальна дисципліна базується на методологічних засадах філософії, психології, педагогічної психології, психології та педагогіки вищої школи, має зв'язки з такими дисциплінами, як: «Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні», «Педагогічна та професійна психологія», «Інформаційні технології в освіті», «Моделювання діяльності та професійної підготовки фахівця», «Педагогічний контроль в системі освіти».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Планування та організація навчально-виховного процесу» є освітній процес у закладах вищої освіти.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин 5 кредитів ECTS для (1,6д), (1,6в), (1,6з).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Планування та організація навчально-виховного процесу» є підготовка майбутніх викладачів закладів вищої освіти, які володітимуть достатнім обсягом теоретичних знань, практичних умінь та навичок планування і організації освітнього процесу.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни «Планування та організація освітнього процесу» є:

- формування умінь і навичок розробки навчальних планів і програм;
- оволодіння формами, методами та засобами організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти;
- формування вмінь і навичок планування й організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти, контролю й оцінювання рівня їх навчальних досягнень;
- формування вмінь і навичок створення навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Планування та організація навчально-виховного процесу» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей**:

інтегральна: здатність вирішувати типові та складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у професійній педагогічній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, педагогічних, психологічних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недовозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової аудиторії;

- загальні:

ЗК 1. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо;

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим;

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії;

ЗК 6. Здатність до адаптації та дії у новій ситуації.

- спеціальні (фахові, предметні):

ФК 2. Здатність визначати методичний супровід діяльності освітян;

ФК 4. Здатність організовувати навчальний процес, використовуючи адекватні технології, методи, засоби та прийоми професійної підготовки, педагогічну діагностику результатів навчання;

ФК 13. Здатність до планування та організації освітньої діяльності;

ФК 18. Здатність аналізувати освітні потреби і можливості освітян шляхом самоосвіти та підвищення кваліфікації протягом педагогічної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен

знати:

- специфіку планування та організації освітнього процесу в умовах ЗВО;

- засади планування і організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
 - особливості форм, методів і засобів організації освітнього процесу в умовах ЗВО;
 - види і форми контролю у ЗВО;
 - організацію та контроль самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
- вміти:*
- організовувати освітній процес у ЗВО;
 - проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання;
 - характеризувати організаційні форми навчання у ЗВО, засоби правильного використання у навчальному процесі;
 - визначати методи професійного навчання, які є адекватними щодо рівня навченості і вихованості аудиторії студентів;
- володіти:*
- відповідальністю за грамотність та своєчасність у прийнятті рішень щодо планування та організації освітнього процесу у ЗВО;
 - сучасними формами і методами навчання;
 - відповідальністю за своєчасне набуття сучасних знань;
 - відповідальністю за якісну розробку індивідуальних планів роботи викладача, робочих програм та завдань;
 - відповідальністю за обрані методи, засоби та прийоми професійного навчання у ЗВО.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма				вечірня форма				заочна форма			
	усього	у т.ч.			усього	у т.ч.			усього	у т.ч.		
		л	п	ср		л	п	ср		л	п	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Освітній процес у ЗВО												
Тема 1. Характеристика освітнього процесу у ЗВО	22	4	4	14	22	4	4	14	23	2	1	20
Тема 2. Виховний процес у ЗВО	20	4	4	12	20	4	4	12	22	1	1	20
Тема 3. Організація навчально-методичної та науково-методичної роботи у ЗВО	20	4	4	12	20	4	4	12	22	2	-	20
Контроль засвоєння змістового модуля 1.	6		2	4	6		2	4	6		2	4
Разом за змістовим модулем 1	68	12	14	42	68	12	14	42	73	5	4	64
Змістовий модуль 2. Форми, методи, засоби організації освітнього процесу та педагогічні технології у ЗВО												
Тема 4. Форми організації навчання	18	2	4	12	18	2	4	12	19	1	-	18
Тема 5. Методи та засоби навчання у вищій школі	26	6	4	16	26	6	4	16	22	1	1	20
Тема 6. Загальна характеристика педагогічних технологій	26	6	4	16	26	6	4	16	24	2	1	21
Контроль засвоєння змістового модуля 2.	6		2	4	6		2	4	6		2	4
Разом за змістовим модулем 2	76	14	14	48	76	14	14	48	71	4	4	63
Підсумковий модульний контроль	6		2	4	6		2	4	6		2	4
Усього за Модуль 1	150	26	30	94	150	26	30	94	150	9	10	131

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Освітній процес у ЗВО

Тема 1. Характеристика освітнього процесу в ЗВО. Поняття про освітній процес. Сутність освітнього процесу у ЗВО. Суб'єкти освітнього процесу. Функції та принципи навчання. Структурні компоненти процесу навчання: мета і завдання, зміст навчання, форми, методи,

прийоми та засоби навчання, самостійна робота здобувачів вищої освіти, контроль якості навчання здобувачів освіти. Таксономія освітніх цілей. Формулювання цілей навчально-пізнавальної діяльності до тем навчальних дисциплін. Планування та облік освітнього процесу. Поняття про зміст вищої освіти. Вітчизняні і зарубіжні теорії змісту освіти. Фактори, що детермінують формування змісту освіти. Підходи до визначення принципів відбору змісту освіти. Вимоги до змісту вищої освіти на сучасному етапі розвитку суспільства. Вимоги до розроблення стандартів вищої освіти. Вимоги до розроблення освітніх програм спеціальності. Навчальний план, навчальна програма, робоча навчальна програма, робочий навчальний план, підручники і навчальні посібники.

Тема 2. Виховний процес у ЗВО. Сутність процесу виховання. Мотиви виховання. Духовність особистості, її сутність, значення. Характеристика принципів виховання. Методи, форми і засоби виховного впливу на особистість здобувача освіти. Загальні методи виховання. Напрями виховання у вищій школі. Моральне виховання. Фізичне виховання. Громадянське виховання. Естетичне виховання. Санітарно-гігієнічне виховання. Критерії оцінки вихованості здобувачів освіти. Організація виховної роботи у вищому навчальному закладі. Інститут кураторства у вищій школі. Основні засоби виховної роботи кураторів.

Тема 3. Організація навчально-методичної та науково-методичної роботи у ЗВО. Індивідуальний план роботи викладача. Навчально-методична та науково-методична робота в системі професійної діяльності викладача. Зміст і завдання методичної роботи. Керівництво методичною роботою у вищому навчальному закладі. Вимоги до навчально-методичного забезпечення. Розробка робочої програми дисципліни. Підготовка контрольних-вимірювальних матеріалів для оцінки знань здобувачів вищої освіти. Навчально-методичний комплекс дисципліни. Форми методичної роботи. Колективні форми методичної роботи. Індивідуальна науково-методична діяльність педагога. Організація студентських олімпіад, конференцій, конкурсів методичних робіт. Вивчення, узагальнення і розповсюдження передового педагогічного досвіду. Система методичної допомоги педагогам у ЗВО. Методичні наради. Організація самоосвітньої діяльності у середині глобального інформаційного простору.

Змістовий модуль 2. Форми, методи, засоби організації освітнього процесу та педагогічні технології у ЗВО

Тема 4. Форми організації навчання. Поняття про форми навчання. Лекція як провідна форма навчання у ЗВО. Види лекцій, їх характеристика. Структура та основні етапи лекції. Дидактичні і методичні вимоги до лекції. Семінарські, практичні й лабораторні заняття: мета і функції. Види семінарів і практичних занять. Умови ефективності проведення семінарських, практичних й лабораторних занять. Сутність самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Форми та види самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Творчо-дослідницька самостійна робота студентів. Загальні засади науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти. Педагогічні умови організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти в умовах ЗВО. Навчально-методичне забезпечення СРС. Інші форми організації навчання: екскурсії, предметні гуртки, консультації, факультативи, виробнича, педагогічна та інші види практик здобувачів вищої освіти і магістрантів, курсове, дипломне проектування.

Тема 5. Методи та засоби навчання у вищій школі. Поняття про методи, прийоми та засоби навчання. Підходи до класифікації методів навчання. Традиційні методи навчання. Класифікація методів за типом (характером) пізнавальної діяльності. Класифікація методів навчання за дидактичними цілями та за джерелом знань. Методи мотивації й стимулювання навчально-пізнавальної діяльності. Методи контролю і самоконтролю в навчанні. Методи та прийоми розвитку критичного мислення. Упровадження активних та інтерактивних методів навчання в вищій школі. Характеристика засобів навчання у вищій школі. Традиційні засоби навчання. Інформаційно-комунікаційні засоби у навчанні. Електронні та мультимедійні презентації. Види контролю. Методи і форми контролю. Контроль та оцінювання якості навчальних досягнень здобувачів освіти.

Тема 6. Загальна характеристика педагогічних технологій. Підходи до визначення поняття «педагогічні технології». Класифікація педагогічних технологій. Інтерактивні технології в освітньому процесі ЗВО. Поняття про кредитно-модульну систему організації навчально-

виховного процесу, її елементи. Характеристика основних елементів КМСОНВП. Порівняльна характеристика традиційної та модульної технологій навчання. Рейтинговий контроль при модульному навчанні. Характеристика ECTS. Результати упровадження кредитно-модульної системи організації навчально-виховного процесу.

Підсумковий модульний контроль

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		
		Денна форма	Вечірня форма	Заочна форма
1	Тема 1. Характеристика освітнього процесу у ЗВО	4	4	2
2	Тема 2. Виховний процес у ЗВО	4	4	1
3	Тема 3. Організація навчально-методичної та науково-методичної роботи у ЗВО	4	4	2
4	Тема 4. Форми організації навчання	2	2	1
5	Тема 5. Методи та засоби навчання у вищій школі	6	6	1
6	Тема 6. Загальна характеристика педагогічних технологій.	6	6	2
Усього годин		26	26	9

7. Теми семінарських занять

не передбачено робочим навчальним планом

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		
		Денна форма	Вечірня форма	Заочна форма
1	Тема 1. Характеристика освітнього процесу у ЗВО	4	4	1
2	Тема 2. Виховний процес у вищому навчальному закладі	4	4	1
3	Тема 3. Організація навчально-методичної та науково-методичної роботи у ЗВО	4	4	-
4	Контроль засвоєння змістового модуля 1.	2	2	2
5	Тема 4. Форми організації навчання	4	4	-
6	Тема 5. Методи та засоби навчання у вищій школі	4	4	1
7	Тема 6. Загальна характеристика педагогічних технологій.	4	4	1
8	Контроль засвоєння змістового модуля 2	2	2	2
9	Підсумковий модульний контроль	2	2	2
Усього годин		30	30	10

9. Теми лабораторних занять

не передбачено робочим навчальним планом

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		
		Денна, вечірня, заочна форма		
1	Тема 1. Характеристика освітнього процесу у ЗВО	14	14	20
2	Тема 2. Виховний процес у вищому навчальному закладі	12	12	20
3	Тема 3. Організація навчально-методичної та науково-методичної роботи у ЗВО	12	12	20
4	Контроль засвоєння змістового модуля 1	4	4	4
5	Тема 4. Форми організації навчання	12	12	18
6	Тема 5. Методи та засоби навчання у вищій школі	16	16	20
7	Тема 6. Загальна характеристика педагогічних технологій.	16	16	21
8	Контроль засвоєння змістового модуля 2	4	4	4
9	Підсумковий модульний контроль	4	4	4
Усього годин		94	94	131

Завдання та контроль самостійної роботи

1. Підготовка творчої роботи на тему: «Суб'єкти освітнього процесу».
2. Формулювання цілей навчально-пізнавальної діяльності (за Б. Блумом) до тем навчальних дисциплін.
3. Заповнення таблиці: «Функції та принципи навчання».
4. Підготовка есе на тему: «Вітчизняні і зарубіжні теорії змісту освіти».
5. Складання індивідуального плану роботи викладача, самопрезентації (портфоліо) викладача.
6. Вивчення нормативних документів та на їх основі окреслення вимог до розроблення стандартів вищої освіти, освітніх програм спеціальності.
7. Розробка контрольно-вимірювальних матеріалів для оцінки знань здобувачів освіти.
8. Підготовка творчої роботи на тему: «Організація самоосвітньої діяльності усередині глобального інформаційного простору».
9. Розробка сценарію виховного заходу для закладу вищої освіти.
10. Підготувати презентацію однієї з праць учених, що присвячена проблемам виховання молоді (Наприклад: Амосов Н.М. «Природа человека», Макаренко А.С. «Методика организации воспитательного процесса»).
11. Підготовка до контролю засвоєння змістового модуля 1.
12. Заповнення таблиці «Порівняльна характеристика традиційної та модульної технології навчання».
13. Аналіз інформації про інші форми організації навчання: екскурсії, предметні гуртки, консультації, факультативи, виробнича, педагогічна та інші види практик здобувачів освіти.
14. Аналіз інформації про специфіку організації творчо-дослідницької самостійної роботи студентів.
15. Наповнення змістом кейсу «Інноваційні методи навчання».
16. Розробка ментальних карт на теми «Засоби навчання», «Контроль та оцінювання якості навчальних досягнень здобувачів освіти».
17. Підготовка до контролю засвоєння змістового модуля 2.
18. Підготовка до підсумкового модульного контролю.

11.Індивідуальні завдання

Не передбачено робочим навчальним планом

12.Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Протягом вивчення дисципліни всі види діяльності здобувача освіти підлягають контролю: поточному (на кожному занятті), проміжному (перевірка засвоєння змістових модулів), підсумковому модульному (під час контрольних заходів).

У модулі 1 (дисципліни) передбачається два поточні контролю засвоєння змістовних модулів. Семестр закінчується підсумковим модульним контролем.

Поточний контроль здійснюється на кожному занятті відповідно конкретним цілям теми, під час індивідуальної роботи викладача із здобувачем освіти для тих тем, які здобувач освіти опрацьовує самостійно.

Поточний контроль змістових модулів (ЗМ1 та ЗМ2) сумарно складає 60 балів. Підсумковий модульний контроль – узагальнююча письмова контрольна робота (тестовий контроль, контроль практичних умінь та навичок, контроль теоретичних знань та інше) – складає 40 балів. Загальний рейтинг з модуля (дисципліни) не перевищує 100 балів.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. При засвоєнні кожної теми змістового модуля за поточну навчальну діяльність студента виставляються оцінки за бальною шкалою системи оцінювання, які потім підсумовуються і в залежності від кількості набраних балів студент може отримати максимально – 30 балів, мінімально задовільна кількість – 18 балів.

Максимальна кількість, яку може набрати студент за поточну діяльність при вивченні модуля дорівнює 60 балам, мінімальна кількість – 36 балів.

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення модуля. До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Форма проведення підсумкового контролю стандартизована і включає теоретичні та тестові питання. Максимальна кількість балів підсумкового контролю дорівнює 40. Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 25 балів.

Схема нарахування та розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1			Контроль ЗМ1	Змістовий модуль 2			Контроль ЗМ2	40	100
T1	T2	T3		T4	T5	T6			
5	5	5	15	5	5	5	15		

Оцінювання результатів вивчення дисципліни здійснюється за шкалою ECTS, з подальшим переведенням балів у традиційну національну систему оцінок згідно з таблицею:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Для дисципліни (модуль 1)
90-100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Форми поточного та підсумкового контролю успішності навчання

Поточний контроль змістових модулів (ЗМ1 та ЗМ2) проводиться у письмовій формі на практичних заняттях та включає в себе 5 тестових завдань.

Підсумковий модульний контроль проводиться на останньому практичному занятті і включає в себе 2 теоретичних питання та 10 тестових завдань.

Форма контролю: залік.

14. Методичне забезпечення

1. Робоча програма дисципліни.
2. Методичні рекомендації до практичних, семінарських занять та самостійної роботи здобувача освіти.
3. Перелік теоретичних питань до підсумкового модульного контролю.
4. Тестові завдання.
5. Білети до контролю змістового модулю 1 та змістового модулю 2.
6. Білети до підсумкового модульного контролю.
7. Пакет білетів комплексної контрольної роботи.

15. Рекомендована література

Основна

1. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи (інтерактивні технології в курсах навчальних дисциплін) [Текст] : навч.-метод. посіб. для ВНЗ / / Л. В. Артемова. – К. : Кондор, 2016. – 272 с.

2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: підр. за модульно-рейтинговою системою навч. / С. С. Вітвицька. – 2-ге вид. – К. : Центр навчальної літератури, 2011. – 384 с.
3. Кайдалова Л. Г. Планування і організація навчально-виховного процесу у вищій школі : навч.-метод. посіб. для магістрантів спец. 8.18010021 «Педагогіка вищої школи» / Л. Г. Кайдалова, Н. Б. Щокіна. – Х. : НФаУ, 2014. – 108 с.

Допоміжна

1. Баранова, Н. П. Тренінги для вчителів з педагогічної майстерності / Н. П. Баранова. – Х. : Основа, 2010. – 159 с.
2. Васильєва Н. М. Застосування інтерактивних методів навчання / Н. М. Васильєва // Управління школою. – 2005. – № 34. – С. 22 – 24.
3. Волкова, Н. П. Педагогіка вищої школи : посіб. для студентів вищих навчальних закладів / Н. П. Волкова. – К.: Академія, 2001. – 576 с.
4. Жигір В. І. Професійна педагогіка : навч. посіб. / В. І. Жигір, О. А. Чорнета; за ред. М. В. Вачевського. – К. : Кондор – Видавництво, 2012. – 336 с.
5. Золотухіна С. Т. Професійно-педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу (історико-педагогічний аспект): підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С. Т. Золотухіна, Л. Д. Зеленська. – Х. : ХНПУ, 2007. – 185 с.
6. Енциклопедія освіти / гол. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
7. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. – 2-ге вид. – Х. : Вид. група «Основа», 2014. – 176 с.
8. Інновації у вищій освіті: вітчизняний та зарубіжний досвід : навч. посіб. / за заг. ред. І.В. Артёмова Ужгород, 2015. – 360 с.
9. Інноваційні педагогічні технології у системі неперервної освіти. Монографія. (С. С. Вітвицька, Н. Є. Колесник, Я. Б. Сікора, В. В. Танська, І. Д. Бойчук та ін.) — Житомир: «Полісся», 2015. — 368 с.
10. Кайдалова Л. Г. Організація та контроль самостійної роботи студентів / Л. Г. Кайдалова, Н. В. Шевченко // Проблеми освіти : наук.-метод. зб. – К., 2004. – Вип. 37. – С. 136-142.
11. Кайдалова Л. Г. Теоретичні та методичні аспекти особистісно орієнтованого навчання / Л. Г. Кайдалова // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. – Х. : Харк. держ. акад. дизайну і мистецтва, 2008. – № 3. – С. 74 – 77.
12. Кайдалова Л. Г. Сучасні педагогічні технології : навчально-методичний посібник / Л. Г. Кайдалова. – Х. : НФаУ, 2014. – 82 с.
13. Кайдалова Л. Г. Педагогічна майстерність викладача : навч. посіб. / Л. Г. Кайдалова, Н. Б. Щокіна, Т. Ю. Вахрушева. – Х. : Вид-во НФаУ, 2009. – 140 с.
14. Кайдалова Л. Г. Педагогічна діагностика у вищому навч. закладі : навч. посіб. / Л. Г. Кайдалова, О. О. Тележкіна. – Х. : Вид-во НФаУ, 2006. – 104 с.
15. Кузьминський, А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / А. І. Кузьминський. – К. : Знання, 2006. – 456 с.
16. Куліш І. М. Дидактична гра як засіб активізації навчальної діяльності студентів університету : автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.09 / І. М. Куліш. – Національний педагогічний ун-т ім. М. П. Драгоманова, К., 2003. – 20 с.
17. Лекції з педагогіки вищої школи : навчальний посібник / за ред. В. І. Лозової. – 2-е вид., доп. і випр. – Х. : ОВС, 2010. – 480 с.
18. Лекція як провідна форма навчання у вищому закладі освіти: Методичні рекомендації для викладачів / В. П. Черних, І. А. Зупанець, Л. Г. Кайдалова та ін. – Х. : Вид-во НФаУ, 2001. – 36 с.
19. Лутаєва Т. В. Організація самостійної роботи майбутніх медиків та фармацевтів у Харківському університеті (друга пол. XIX – початок XX ст.) / Т. В. Лутаєва // Гуманітарний вісник ДВНЗ “Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди” – Додаток 4 до Вип. 31, Том II (10) : Тематичний випуск «Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання». – К. : Гнозис, 2014. – С. 254-261.

20. Лутаєва Т. В. Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх працівників фармацевтичної галузі / Т. В. Лутаєва, О. В. Рудакова // Професійне становлення особистості : психолого-педагогічний науковий журнал. – 2015. – № 4. – С. 181-188.
21. Лутаєва Т. В. Упровадження інновацій в процес організації самостійної роботи студентів в умовах вищої медико-фармацевтичної освіти: історико-педагогічний аспект / Т. В. Лутаєва // Впровадження інноваційних технологій в медичну освіту: проблемно-орієнтоване навчання та віртуальні пацієнти : матеріали Всеукраїнської науково-методичної відеоконференції з міжнародною участю (22 квітня 2015 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2015. – С. 94-96.
22. Малинович Л. Застосування інтерактивних методів навчання як запорука підготовки конкурентоспроможного випускника ВНЗ / Л. Малинович, Т. Ковальова // Наукові записки УКУ. – 2014. – Ч. 4. Педагогіка. Психологія. – Вип. 1. – С. 63-73.
23. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mon.gov.ua/activity/education/reforma-osviti/naukovo-metodichna-rada-ministerstva/>
24. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. / В. М. Нагаєв. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 232 с.
25. Наход С. А. Взаємодія як базисна категорія інтерактивного навчання / С. А. Наход // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія : Педагогіка. – 2014. – № 2. – С. 155-160.
26. Ортинський, В. Л. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / В. Л. Ортинський. – К. : Центр навчальної літератури, 2009. – 472 с.
27. Пометун О. І. Енциклопедія інтерактивного навчання / О. І. Пометун. – К. : А.С.К., 2007. – 142 с.
28. Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік : наказ МОН України № 47 від 26.01.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : old.mon.gov.ua/ua/
29. Степанець І. О. Науково-методична робота у педагогічних ВНЗ на засадах компетентнісного підходу
30. Хорошайло О. Закордонний досвід з використання інноваційних технологій та прийомів з організації самостійної роботи студентів / О. Хорошайло // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Слов'янськ, 2011. – Вип. LV. – Ч. III. – С. 163-168.
31. Черних В. П. Освітні інновації в Національному фармацевтичному університеті : навч. метод посіб. / В. П. Черних, Л. Г. Кайдалова, В. М. Толочко та ін. – Х. : Вид-во НФаУ, 2005. – 248 с.
32. Шевченко, О. А. Тренінги професійного становлення молодих педагогів / О. А. Шевченко, І. А. Хозраткулова. – Х. : Основа, 2010. – 112 с.
33. Штефан Л. В. Інноваційні технології в освіті : [навч. пос. для студентів вищих навчальних закладів інженерно-педагогічних спеціальностей] / Л. В. Штефан. – Х. : Друкарня Мадрид, 2012. – 174 с.
34. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посіб. для студ. і виклад. вищ. навч. закл. / В. В. Ягупов. – К. : Либідь, 2002. – 560 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://eduknigi.com/ped_view.php?id=126.
35. Ягупов А. В. Педагогіка. Метод ділової гри в навчанні. Види ділових ігор / А. В. Ягупов. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://eduknigi.com/ped_view.php?id=199

18. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. <https://mon.gov.ua/ua> - Офіційний сайт МОН України
2. <http://www.osvita.org.ua> - Освітній портал
3. <http://nuph.edu.ua> – Національний фармацевтичний університет